

Opinia
do ustawy o paszach

Uwagi ogólne

Celem ustawy o paszach jest uregulowanie, zgodnie z aktualnymi przepisami unijnymi, zagadnień dotyczących wytwarzania, wprowadzania do obrotu i stosowania w żywieniu zwierząt pasz i pasz leczniczych. Potrzeba uchwalenia całkowicie nowej regulacji ustawowej i usunięcia z systemu prawnego dotychczasowej, tj. ustawy z dnia 23 sierpnia 2001 r. o środkach żywienia zwierząt, wynika również z faktu, że materia objęta tą ustawą była dotychczas regulowana dyrektywami unijnymi, znajdującymi swoje rozwiązania w dotychczasowym stanie prawnym. Obecnie, znaczną część tej materii objęły rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady oraz rozporządzenia Komisji, stosowane bezpośrednio w naszym porządku prawnym, stąd konieczność zasadniczych zmian ustawodawczych.

Opiniowana ustawa wypracowana została na podstawie projektu rządowego z druku nr 496. Jej przepisy mają charakter dwojaki, tj:

- kompetencyjny - przepisy te określają właściwość organów w zakresie higieny i urzędowej kontroli pasz,
- wdrażający unijne dyrektywy – przepisy te regulują zasady wytwarzania, stosowania i obrotu paszami, jakość pasz, wymagania dotyczące higieny, wprowadzania do obrotu oraz sposób nadzoru i urzędowej kontroli.

Nowa ustawa przyjęła też nowe nazewnictwo, dostosowane do przyjętego w rozporządzeniach unijnych – określenie "środku żywienia zwierząt" zostały zastąpione określeniem "pasze".

Istotne zmiany wprowadzane ustawą, to:

- zastąpienie dotychczasowych zezwoleń na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania środków żywienia zwierząt i pasz leczniczych oraz obrotu nimi – rejestracją i zatwierdzaniem zakładów,
- prowadzenie przez powiatowych lekarzy weterynarii wykazów zarejestrowanych i zatwierdzonych zakładów, zamiast dotychczasowej ewidencji przedsiębiorców,

- zastąpienie dotychczasowego operacyjnego planu gotowości - operacyjnym planem awaryjnym opracowywanym przez Głównego Lekarza Weterynarii.

Przedmiotowa ustawa zmienia kilka innych ustaw, tj:

- ustawę z dnia 18 grudnia 2003 r. o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności,
- ustawę z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej,
- ustawę z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt,
- ustawę z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej.

Nowy akt prawny obejmuje dodatkowo regulacje dotyczące wykonania przepisów UE w zakresie pasz genetycznie zmodyfikowanych.

Uwagi szczegółowe

Uwaga do art. 4 pkt 17

Przepis zawiera definicję pojęcia "państwo trzecie". W obecnym brzmieniu definicja ta jest mało czytelna, wydaje się, że z powodu umieszczenia myślnika przed ostatnim członem zdania, rozpoczynającym się od słów "będącym stroną". Ponadto, w związku z użyciem spójnika "lub" (alternatywa łączna), zdanie to będzie prawdziwe także w przypadku prawdziwości pierwszego członu. Jeśli celem tej definicji jest wyłączenie z grona państw trzecich Islandii, Lichtensteinu i Norwegii, jako członków EFTA, będących jednocześnie stronami umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, to cel ten nie został osiągnięty, bowiem podmioty te mieszczą się w pierwszym członie tego zdania. Ponadto proponuję użycie pełnej nazwy Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu. Nazwa taka przyjęta jest i używana w innych przepisach.

Propozycja poprawek:

- w art. 4 w pkt 17 przed wyrazem "Porozumienia" dodaje się wyraz "Europejskiego";

albo

- w art. 4 w pkt 17 wyrazy "lub członkiem Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - będącym" zastępuje się wyrazami "z wyjątkiem państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) będącego";

Ponadto należy wyjaśnić, czy przepisy ustawy, w których jest mowa o państwach członkowskich UE, należy odnosić również do członka Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) będącego stroną EOG (np. w art. 53 ust. 1 pkt 24).

Uwaga do art. 37 ust. 1

Przepis ten nie wskazuje formy, w jakiej powinien być sporządzony wniosek o wpis zakładu do ewidencji. Czy wniosek może być sporządzony w formie elektronicznej? Przepis powinien to precyzować. Jeśli ustawodawca ma na myśli tylko formę pisemną a nie elektroniczną, powinno to być w przepisie określone.

Propozycja poprawki:

- w art. 37 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

"1. Główny Lekarz Weterynarii dokonuje wpisu zakładu do ewidencji na wniosek przedstawicielstwa reprezentującego ten zakład. Wniosek powinien być sporządzony na piśmie w języku polskim.";

Uwaga do art. 45 w związku z art. 55 pkt 1

Przepis dotyczy krajowych laboratoriów referencyjnych. Zgodnie z ust. 1 krajowe laboratoria referencyjne mają działać w ramach nadzoru Inspekcji Weterynaryjnej nad **wytwarzaniem, stosowaniem oraz obrotem paszami**. Należy zwrócić uwagę, że zakres zadań Inspekcji, zgodnie ze zmianą zawartą w art. 55 nowelizacji (pkt 1) uległ zmianie. Sprawuje ona nadzór nad **wytwarzaniem, obrotem i stosowaniem pasz, dodatków stosowanych w żywieniu zwierząt, organizmów genetycznie zmodyfikowanych przeznaczonych do użytku paszowego i pasz genetycznie zmodyfikowanych** oraz nad transgranicznym przemieszczaniem organizmów genetycznie zmodyfikowanych przeznaczonych do użytku paszowego. W związku z tym należy zwrócić uwagę, **czy w art. 45 ust. 1 prawidłowo został określony zakres zadań laboratoriów referencyjnych, tj. czy poza tym zakresem nie pozostają organizmy genetycznie zmodyfikowane przeznaczone do użytku paszowego i pasze genetycznie zmodyfikowane**.

Pojęcie "pasza" jest w ustawie o paszach zdefiniowane poprzez odniesienie do definicji unijnej i obejmuje również dodatki paszowe (art. 3 ust. 4 rozporządzenia nr 178/2002). W ustawie z dnia 29. 01. 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej pojęcie to nie jest zdefiniowane a z cytowanego wyżej art. 55 pkt 1 wynika, że poza pojęciem "pasza" pozostają dodatki stosowane w żywieniu zwierząt, organizmy genetycznie zmodyfikowane, przeznaczone do

użytku paszowego i pasze genetycznie zmodyfikowane, bowiem wymienia się je oprócz pasz, jako przedmiot nadzoru Inspekcji.

Uwaga do art. 54

Przepis dotyczy zmiany ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności. Pragnę poddać pod ocenę Senatu przepis, który daje podstawę udostępniania danych indywidualnych zawartych w systemie ewidencji. Należy zastanowić się, czy zakres podmiotów nie jest zbyt wąski, tym bardziej, że przepis wyraźnie umożliwia udostępnianie danych **wyłącznie** wskazanym organom. System ewidencji, zgodnie z art. 5 ust. 2, ma służyć nadzorowi nad przestrzeganiem przepisów, a więc w moim odczuciu może być i powinien być udostępniany **innym podmiotom uprawnionym do ich otrzymania na podstawie przepisów prawa.**

Propozycja poprawki:

- w art. 54 skreśla się wyraz "wyłącznie";

Uwaga do art. 60

Trudno jest zrozumieć intencję tego przepisu, bowiem termin do składania wniosków i powiadomień, o których mowa w art. 18 ust. 1 i 2 rozporządzenia nr 183/2005 Parlamentu Europejskiego i Rady, dotyczących zatwierdzenia bądź rejestracji zakładów i pośredników, upłynął przed wejściem w życie niniejszej ustawy. Jeżeli czynności te zostały dokonane zgodnie z rozporządzeniem unijnym, nie wydaje się potrzebne uznanie ich ważności w ustawie. Przepis taki byłby potrzebny, gdyby należało uznać za ważne czynności dokonane po terminie wskazanym w rozporządzeniu. Jeśli natomiast przepis ten ma mieć charakter kompetencyjny, to jest wskazywać właściwy organ do przyjęcia takich wniosków, jego brzmienie mogłoby być inne. Na gruncie tego przepisu należy więc wyjaśnić, jaki jest jego cel oraz jaki jest stan faktyczny związany ze składaniem wniosków.

Uwaga dotycząca kompetencji w sprawie organizmów genetycznie zmodyfikowanych

Zgodnie z ustawą z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej sprawy organizmów genetycznie zmodyfikowanych należą w zasadzie do działu administracji rządowej "środowisko". Przedmiotowa ustawa w zakres kompetencji ministra właściwego do spraw rolnictwa przenosi sprawy organizmów genetycznie zmodyfikowanych przeznaczonych do użytku paszowego i pasz genetycznie zmodyfikowanych (vide art. 8).

Należy zastanowić się nad odpowiednią zmianą w tym zakresie ustawy o działach administracji rządowej i to tak w zakresie działu "rozwój wsi", jak i działu "środowisko".

Wstępna propozycja poprawki:

- *dodaje się art. 53a w brzmieniu:*

"Art. 53a. W ustawie z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2003 r. Nr 159, poz. 1548, z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 23 dodaje się pkt 10 w brzmieniu:

"10) organizmów genetycznie zmodyfikowanych przeznaczonych do użytku paszowego i pasz genetycznie zmodyfikowanych w zakresie niektórych zadań lub czynności określonych właściwymi przepisami.";

2) w art. 28 pkt 10 otrzymuje brzmienie:

"10) organizmów genetycznie zmodyfikowanych, z wyjątkiem spraw związanych z wydawaniem zezwoleń na wprowadzanie do obrotu żywności, środków farmaceutycznych oraz organizmów genetycznie zmodyfikowanych przeznaczonych do użytku paszowego i pasz genetycznie zmodyfikowanych w zakresie niektórych zadań lub czynności określonych właściwymi przepisami."."

Opracowała H. Kaśnikowska